KOSTITUZZJONI APPOSTOLIKA
"MISSALE ROMANUM"

LI BIHA JIXXANDAR
IL-MISSAL RUMAN
IMĠEDDED SKOND ID-DIGRIET
TAL-KONĊILJU EKUMENIKU VATIKAN II

PAWLU ISQOF

QADDEJ TAL-QADDEJJA TA' ALLA
B'TIFKIRA GĦAL DEJJEM

IL-MISSAL RUMAN, imxandar mill-Predeċessur Tagħna S. Piju V[1] fis-sena 1570 fuq digriet tal-Konċilju ta' Trento, kien wieħed mill-ħafna riżultati ta' ġid kbir li ħarġu minn dak il-Konċilju Mqaddes b'risq il-Knisja kollha ta' Kristu, kif jaf kulħadd. Matul erba' sekli sħaħ dan il-Missal mhux biss serva lis-saċerdoti tar-rit latin bħala regola għas-Sagrifiċċju Ewkaristiku, iżda wkoll il-missjunarji wassluh tista' tgħid f'kull rokna tad-dinja. Għadd kbir ta' qaddisin sabu fih ikel tassew bnin għall-ħajja spiritwali tagħhom f'Alla, permezz tas-siltiet bibliċi u t-talb miġburin fih, li fil-bidu l-kbira kienu tqassmu fl-ordni sabiħ tagħhom minn S. Girgor il-Kbir.

Minn xi żmien 'il hawn fil-poplu nisrani deher jikber u jissaħħaħ l-interess fil-liturġija mqaddsa, li, kif igħid il-Predeċessur miqjum Tagħna Piju XII, kien qisu xhieda tal-providenza ħanina ta' Alla lejn il-bnedmin ta' żminijietna, u tal-mewġa ta' salvazzjoni mqanqla mill-Ispirtu s-Santu fil-Knisja tiegħu.[2] Fl-istess ħin dan l-interess wera ċar il-ħtieġa li l-formoli tal-Missal Ruman issirilhom reviżjoni u jistagħnew b'xi żidiet. U hekk tassew beda jagħmel l-istess Predeċessur Tagħna meta ġedded il-Vġili tal-Għid u l-Ordni għall-Ġimgħa Mqaddsa;[3] u dan kien qisu l-ewwel pass lejn l-adattament tal-Missal Ruman ħalli jiġi jaqbel max-xejriet ġodda ta' dawn iż-żminijiet.

Dan l-aħħar, imbagħad, il-Konċilju Ekumeniku Vatikan II, fil-Kostituzzjoni *Sacrosanctum Concilium* fuq il-Liturġija Mqaddsa, xeħet is-sisien ta' tiġdid ġenerali fil-Missal Ruman. Huwa ordna li, l-ewwel nett, *it-testi u r-riti jitqassmu b'mod li juri aħjar il-misteri mqaddsa mfissra fihom;*[4] imbagħad, li *ssir reviżjoni fl-Ordni għall-Quddiesa hekk li wieħed ikun jista' jifhem aħjar in-natura ta' kull taqsima tiegħu u r-rabta tat-taqsimiet bejniethom, ħalli l-fidili jsibuha aktar ħafifa li jieħdu sehem devot u ħaj fil-Quddiesa;*[5] il-Konċilju ried ukoll li *t-teżori tal-Bibbja jinfetħu aktar minn qabel biex il-mejda tal-kelma ta' Alla li tithejja lill-fidili tistagħna iżjed;*[6] u fl-aħħarnett ried li *jsir rit ġdid għall-konċelebrazzjoni u jidħol fil-Pontifikal u l-Missal Ruman.*[7]

Ħadd iżda ma għandu jistħajjel li l-ħsieb ta' dan it-tiġdid tal-Missal Ruman nbet bħallikieku f'daqqa waħda; ma hemmx dubju li l-progress fl-istudji liturġiċi li sar matul dawn l-aħħar erba' sekli kien d'ġà witta t-triq għal dan it-tiġdid. Jekk wara l-Konċilju Tridentin sar xogħol ta' tfittix u studji bir-reqqa fuq il-kodiċijiet antiki tal-Bibljoteka Vatikana u kodiċijiet oħrajn miġbura minn kullimkien, xogħol li sewa mhux ftit għar-reviżjoni tal-Missal Ruman, kif stqarr il-Predeċessur Tagħna S. Piju V fil-Kostituzzjoni Apostolika *Quo primum*, hekk ukoll aktar tard instabu u xxandru eġħjun oħra liturġiċi tassew anti-

ki u sar studju aktar profond fuq il-forom liturġiċi tal-Knisja Orjentali. Kienu ħafna dawk li xtaqu li dan il-għana kollu ta' tagħlim u spiritwalità mhux biss ma jibqax magħluq fid-dlam ta' l-arkivji, imma għall-kuntrarju jixxandar ħalli jdawwal u jgħajjex ir-ruħ u l-qalb ta' l-insara.

Għalhekk issa, biex bħallikieku niddeterminaw it-tifsila l-ġdida tal-Missal Ruan, għallinqas fil-linji ġenerali tiegħu, irridu l-ewwelnett ninnutaw li fl-*Ordni Ġenerali*, li hemm fil-bidu tal-ktieb, qegħdin jingħataw regoli ġodda għaċ-ċelebrazzjoni tas-Sagrifiċċju ewkaristiku, sew dwar ir-riti li għandhom isiru, sew dwar l-uffiċċji proprji ta' kull min ikun preżenti u jieħu sehem, u sew dwar it-tgħammir u l-postijiet meħtieġa għall-azzjoni qaddisa.

Mit-tiġdid kollu tal-Quddiesa, l-aqwa sehem jolqot lit-taqsima msejħa Talba ewkaristika. Għalkemm fir-Rit Ruman l-ewwel parti ta' din it-Talba, jiġifieri l-prefazju, stagħniet b'diversi formoli matul is-sekli, il-parti l-oħra, jiġifieri l-Kanone ta' l-Azzjoni, bejn ir-raba' u l-ħames seklu ħadet forma li ma tbiddlet qatt iżjed, filwaqt li l-Liturġiji Orjentali daħħlu varjetà kbira fl-Anafori tagħhom. Għalhekk issa fit-Talba ewkaristika żdiedu ħafna prefazji, li fosthom hemm ħafna meħuda mit-tradizzjoni antika tal-Knisja ta' Ruma, u ssawru oħrajn ġodda għal kollox, li jfissru aħjar il-ħafna aspetti tal-misteru tal-fidi u jagħtu raġunijiet qawwija oħra li minħabba fihom isir ir-radd ta' ħajr lil Alla. Barra minn dan, ordnajna li jiżdiedu wkoll tliet Kanoni ġodda għall-istess Talba ewkaristika. Iżda, sew għal raġunijiet pastorali, sew biex ma jinqala' ebda tfixkil fil-Konċelebrazzjoni, irridu li kliem il-Mulej ikun dejjem wieħed u l-istess filforom kollha tal-Kanone. Għalhekk nordnaw li, f'kull waħda mit-Talbiet ewkaristiċi, kliem il-Mulej jingħad hekk: fuq il-ħobż: *Hudu u kulu lkoll minn dan: għax dan huwa ġismi li jingħata għalikom;* u fuq il-kalċi: *Hudu u ixorbu minnu lkoll: għax dan huwa demmi tal-patt il-ġdid li jibqa' għal dejjem: id-demm li jixxerred għalikom u għall-bnedmin kollha għall-maħfra tad-dnubiet. Agħmlu dan b'tifkira tiegħi.* Il-kelmiet: *Dan hu l-misteru tal-fidi* jitnehhew mill-kontest ta' kliem Kristu, u s-saċerdot igħidhom qishom stedina lill-fidili għall-akklamazzjoni.

Fl-Ordni l-ġdid għall-Quddiesa, *ir-riti ħadu sura aktar sempliċi, għad li s-sustanza tagħhom baqgħet tassew dik li kienet qabel.*[8] Tħalla barra dak kollu li *matul iż-żminijiet daħal bħala ripetizzjoni jew żjieda li ma kienx hemm wisq bżonnha,*[9] l-aktar fir-riti ta' l-offerta tal-ħobż u ta' l-inbid, tal-qsim tal-ħobż u tat-tqarbin.

Min-naħa l-oħra issa *jidħlu mill-ġdid xi elementi kif kienu fl-ewwel snin tal-Missirijiet tal-Knisja u li biż-żmien inqatgħu,*[10] bħalma huma l-omilija,[11] it-talba universali jew tal-fidili,[12] u l-att penitenzjali, jiġifieri r-rit li bih fil-bidu tal-Quddiesa tiġġedded il-ħbiberija ma' Alla u ma' l-aħwa: dan ir-rit reġa' ħa l-importanza tiegħu, kif kien jixraq.

Il-Konċilju Vatikan II ordna wkoll li *f'medda determinata ta' snin tinqara lill-poplu l-aqwa parti ta' l-Iskrittura mqaddsa;*[13] għalhekk il-ġabra kollha tas-siltiet bibliċi li għandhom jinqraw fil-Ħdud tqassmet għal matul tliet snin. Fil-ġranet ta' festa mbagħad, qabel l-Epistola u l-Evanġelju tqiegħdet lezzjoni oħra, meħuda mit-Testment il-Qadim jew, fi żmien il-Għid, mill-Ktieb ta' l-Atti ta' l-Appostli. B'hekk jintwera aħjar fil-qalba tiegħu l-progress kontinwu tal-misteru tas-salvazzjoni, imfisser bil-kelma irrivelata ta' Alla. B'din il-kotra kbira ta' siltiet bibliċi fil-ġranet ta' festa titqiegħed quddiem il-fidili l-aqwa parti ta' l-Iskrittura mqaddsa, waqt li fil-ġranet ferjali dan il-qari jiżdied u jissaħħaħ b'siltiet bibliċi oħra.

Dan it-tqassim sar biex iħeġġeġ dejjem iżjed fil-fidili x-xewqa għall-ikel tal-kelma ta' Alla,[14] u, taħt it-tmexxija ta' l-Ispirtu s-Santu, il-poplu tal-Patt il-Ġdid ifittex iżjed li jingħaqad ħaġa waħda fil-Knisja. B'hekk ukoll — u din hi t-tama sħiħa Tagħna — is-saċerdoti u l-fidili flimkien iħejju ruħhom bi qdusija akbar għall-Ikla tal-Mulej u jimmeditaw iżjed bid-dehwa fuq l-Iskrittura mqaddsa, biex il-kelma tal-Mulej issir dejjem aktar il-għajxien tagħhom. Hekk jiġri li, kif wissiena l-Konċilju Vatikan II, kulħadd jibda jżomm il-Kotba Mqaddsa kemm bħala l-għajn li minnha qatt ma jonqos l-ilma tal-ħajja spiritwali, kemm bħala l-aqwa sies li fuqu jinbena t-tagħlim mogħti lill-insara, u kemm bħala l-qalba ta' kull formazzjoni teoloġika.

Imma bit-tibdil tal-Missal Ruman ma sarx biss tibdil fit-tliet taqsimiet li semmejna, jiġifieri fit-Talba ewkaristika, fl-Ordni għall-Quddiesa u fl-Ordni għall-Qari; iżda wkoll fit-taqsimiet l-oħra tal-Missal, jiġifieri, il-Proprju taż-Żmien u tal-Qaddisin, u l-Quddies tal-Komun, ritwali u votiv, saritilhom reviżjoni sħiħa u stagħnew b'varjetà kbira ta' formoli. F'dawn il-formoli, ir-reviżuri ħadu ħsieb speċjali tat-talbiet, u mhux biss żiedu l-għadd tagħhom b'talbiet ġodda li jwieġbu għall-ħtiġijiet ġodda ta' llum, imma wkoll

flew bir-reqqa t-talbiet qodma biex jgibuhom aktar fidili mat-testi l-antiki tagħhom. B'hekk ġara li issa hemm talba diversa għal kull ġurnata ferjali matul iżżminijiet liturġiċi partikulari, jiġifieri, iżżmien ta' l-Avvent, tal-Milied, tar-Randan u tal-Għid.

It-testi tal-Gradwal Ruman ma ntmessewx, għallinqas f'dak li għandu x'jaqsam mal-kant; b'danakollu fis-salm responsorjali, li bosta drabi jissemma minn S. Wistin u S. Ljun il-Kbir, sar tiġdid b'mod li l-fidili jistgħu jifhmuh aħjar; hekk ukoll iġġeddu l-antifoni ta' l-introjtu u tat-tqarbin li f'xi okkażjonijiet jintużaw fil-Quddies bla kant.

Fl-aħħarnett, minn kull ma fissirna fuq il-Missal Ruman il-ġdid, nixtiequ issa niġbru tagħlima waħda bħala eghluq. Meta l-Predeċessur Tagħna S. Piju V xandar l-ewwel edizzjoni tal-Missal Ruman, huwa offrieh lill-poplu nisrani bħala għajnuna għall-għaqda fil-liturġija u bħala sinjal talqima vera u devota li l-Knisja tagħti lil Alla. Hekk ukoll Aħna: għad li fil-Missal il-ġdid daħħalna *varjetà u adattamenti leġittimi*, kif ordna l-Konċilju Vatikan II,[15] Aħna wkoll għandna tama xejn inqas qawwija li l-fidili jilqgħu dan il-Missal bħala għajnuna biex b'hekk jagħtu xhieda talgħaqda tagħhom u jitqawwew fiha, ladarba bis-saħħa ta' din il-għaqda, minn ilsna hekk diversi, waħda u l-istess tkun it-talba ta' kulħadd, li bi fwieħa oħla minn ta' l-inċens, titla' quddiem il-Missier tas-sema, permezz tal-Qassis il-Kbir tagħna Ġesù Kristu, fl-Ispirtu s-Santu.

Kull ma ordnajna b'din il-Kostituzzjoni Tagħna jibda jseħħ din is-sena, mill-I Hadd ta' l-Avvent, 30 ta' Novembru 1969.

Irridu li dawn l-istatuti u ordnijiet Tagħna jkollhom minn issa, u jibqa' jkollhom 'il quddiem, saħħa u qawwa, għallbżonn minkejja l-Kostituzzjonijiet u l-Ordinazzjonijiet Appostoliċi maħruġa mill-Predeċessuri Tagħna, u ordnijiet oħrajn, imqar dawk li għandhom xi raġuni speċjali li nsemmuhom b'isimhom biex ngħarrfu li neħħejniehom.

Mogħti f'Ruma, f'San Pietru, nhar it-Tifkira solenni ta' l-Ikla tal-Mulej, 3 ta' April 1969, fis-sitt sena tal-Pontifikat Tagħna.

PAWLU PP. VI

---

1 Kostit. Appost. *Quo primum*, 14 Lulju 1570.
2 Ara Piju XII, *Diskors lill-membri ta' l-ewwel Kungress Internazzjonali fuq il-Liturġija pastorali li sar f'Assisi*, 22 Sett. 1956: AAS 48 (1956) p. 712.
3 Ara Kongreg. Mq. tar-Riti, Digriet ġenerali *Dominicae Resurrectionis*, 9 Frar 1951: AAS 43 (1951) pp. 128 ss.; Digriet ġenerali *Maxima redemptionis nostrae mysteria*, 16 Nov. 1965: AAS 47 (1955) pp. 838 ss.
4 Konċ. Vat. II, Kostit. *Sacrosanctum Concilium*, fuq il-Liturġija mqaddsa, n. 21: AAS 56 (1964) p. 106.
5 Ara l-istess, n. 50: p. 114.
6 Ara l-istess, n. 51: p. 114.
7 Ara l-istess, n. 58: p. 115.
8 Ara l-istess, n. 50: p. 114.
9 Ara l-istess, n. 50: p. 114.
10 Ara l-istess, n. 50: p. 114.
11 Ara l-istess, n. 52: p. 114.
12 Ara l-istess, n. 53: p. 114.
13 Ara l-istess, n. 51: p. 114.
14 Ara Għamos 8, 11.
15 Ara Konċ. Vat. II, Kostit. *Sacrosanctum Concilium*, fuq il-Liturġija mqaddsa, nn. 38-40: AAS 56 (1964) p. 110.